

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adataznak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 6 fillér. Megjelen minden vasárnapreggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

Ellenzéki doktrina.

Azt gondoltuk, hogy Hegyi Antallal lapunk hasábjain többé nem foglalkozunk. Erős elhatározásunk volt, hogy vele egyáltalában többé nem törődünk, róla sem jót sem rosszat nem mondunk, — mint nem szoktak mondani az olyan halotról, aki életében senkivel jót nem tett, aki életében a társadalomnak inkább kárára, mint hasznára volt.

Azonban, hogy fogadalmunkat megszegettük, hogy ma ismét kénytelenek vagyunk Hegyi Antallal és annak viselt dolgaival foglalkozni, annak nem mi: hanem egy lap, a Szegeden megjelenő, de a tápéi kerület ellenzéki polgárainak vagy helyesebben ellenzéki jelöltjének érdekeit szolgáló «Pusztaszer» című ujság az oka. Előre bocsájtjuk azonban, hogy belőlünk nem az ellenszenv beszél, hogy mi sem a tápéi ellenzéki polgárságát, sem a kerület ellenzéki jelöltjét támadni nem akarjuk, mert arra egyáltalában okunk nincs is, sőt mi több, dr. Kelemen Bélával, a kerület ellenzéki jelöltjével, már akkor: midőn vármegyénkben mint főszolgabíró működött rokonszenvezünk és rokonszenveztünk azután is: midőn, mint ügyvéd a szegedi kir. sajtóbírósa előtt Réti Ferenczet és

vele együtt igazunkat oly hathatósan és nagy sikerrrel védelmezte.

Ha ma felszólalunk annak a lapnak helytelen iránya ellen, azt éppen azért tesszük, mert az a lap, a «Pusztaszer» dr. Kelemen Béla érdekeit szolgálja és annak az élén, mint azt kivettük dr. Kelemen Béla áll, tehát az abban megjelenő cikkeket dr. Kelemen Béla irányítja.

Amennyiben a nevezett lapban megjelent cikkekből minden kétséget kizárólag kitetszik, hogy azokat a cikkeket dr. Kelemen Béla irányítja, sőt mi több a cikkek egy jó nagyrésze az ő tollából ered és az ő akaratából készülnek az olvasó közönség színe elé, világosabb a napnál, hogy a f. hó 23-án Hegyi Antal című cikk szintén az ő beleegyezésével került a nevezett lap hasábjaira.

Hát éppen ez az, amin csodálkozunk kell: mert hát a hivatkozott cikk, Hegyi Antalt éppen úgy tünteti fel, mint a hogyan feltüntetik más ellenzéki lapok, azok a lapok, melyeket nem dr. Kelemen Béla irányít. Nevezetesen azt állítják, hogy Hegyi Antalt éppen úgy, mint Simát, a vármegyében uralkodó klikk és városunkban dúló békétlenség és pártviszály üldözte ki Amerikába; szóval, Hegyi Antalt hajthatatlan ellenzéki elvei miatt zaklatták és üldözték, vagyis

Hegyi Antalt éppen úgy martyrnak tünteti fel, mint a hogy azt más ellenzéki lapok teszik.

Azonban, hogy más ellenzéki lapok úgy tesznek, azt az ellenzéki doktrinát követik, hogy minden ember, aki ellenzéki az tisztességes és becsületes és ezzel szemben minden ember aki nem ellenzéki, ha nem is egyenest szemenszedett gazember, de legalább is rossz hazafi, azon csodálkozunk nem lehet: mert hát ezekre azt mondhatjuk, hogy sem Hegyit, sem Simát, sem a velök egy követ fujt ellenzéki agitátorok személyiségét és viselt dolgaikat nem ismerik, de nem is akarják alaposan ismerni. Tehát, ha Bartha Miklós, ha Vázsonyi Vilmos és egyéb ellenzéki egyéniségek Hegyit és Simát, mint ellenzéki meggyőződésükért üldözött martyrokat állítják a közönség színe elé, ezt az általános ellenzéki doktrina alapján tőlük megszokták rossz néven nem venni, ezért őket senki meg nem róhatja, ezért nekik senki szemrehányást nem tehet. De hát mikor dr. Kelemen Béla, az a dr. Kelemen Béla veszi védelmébe, aki Csongrádmegyében főszolgabíró, tehát tisztviselő volt, akit éppen azért: mert megyei tisztviselő volt, együtt hurczolt meg és együtt gyalázott lépten-nyomon a többi tisztviselővel, akit a féktelen demagógiájával

TARSA

Erzsébet emlékezete.

Felolvasta özv. Zelenka Jánosné f. hó 19-én boldog emlékü Erzsébet királyné emlékeztetere tartott iskolai ünnepélyen az áll. polg. leányiskolában.

(Folytatás.)

A királyné, — míg a sok bánat nem érte, — nemcsak Magyarországot hűn szerető gondos királynénk volt, de vidám, eleven, ritka szép, magas termetű fiatal nő, ki különös előszeretettel vett részt a vadászatokon és oly bátor lovasnő volt, hogy bámulatban ejtette a szemlélőt.

Köszöntése különösen finom, előzékeny volt. De sokszor hajlott a kedves, áldott fő felém is fogatáról, szíves mosolylyal viszonzva hódolatteljes köszöntésemet, midőn iskolába jártomban sűrűn találkoztam vele. Neki nem volt csekély a kis iskolás leány.

Igen gyakran meglátogatta és megajándékozta a jótékonyági intézeteket: kórházakat, gyermekmenhelyeket, árvaházakat. Mindenütt tudott szóval vagy tettel áldást hinteni.

Midőn már anyai szívéen a Rudolf trónörökös halála okozta gyógyithatlan sebbel

járta be a világot és sokat tartózkodott Korfu szigetén «Achilleon» nevű gyönyörű palotájában, ott szegényházat építtetett. Egy alkalommal ezt is meglátogatta és igen elégedetlennel talált ott egy öreg anyókat, kit-, mert önmagával tehetetlen, teljes elhagyatottság és nyomorban töltötte életét-, szintén ellátásra vittek az intézetbe. Erzsébet tudakozódott az agg nő rosszkedvének oka után és megtudta, hogy ily tehetetlen korában sem szívesen hagyta el a nyomorult kunyhót, melyben életét tengette. Az anyókat Erzsébet parancsára otthonába bocsátották vissza. De oh csoda! a viskó lehetőségéig ki volt javítva, alkalmas, jó házbútorok állottak benne és az anyóka ellátásával megbízott egyén halála napjáig ápolgatta azon öszszegből, melyet a királyné finom érzékel szánt neki.

Erzsébetet körülveszi a legszebb női érnemek dicsfénye s meg vagyok róla győződve, kedves növendékeim, hogy, ha érzeméyeiteknek most szavakat nem adtok is, — szívetekbe, lelketekbe lopózik egy-egy maradó sugara ezen dicsfénynek. Nemesedtek tőle, utánozni kívánjátok és utánozni fogjátok a mint és a hol lehet az adott szép példát.

Hiszen a jó Istán nemcsak királynénak, de

nekünk is ad arra naponta alkalmat, hogy kedvesen és nemesen cselekedjünk.

Ha azonban a sors számotokra is nehéz napokat szánt volna, utánozzátok őt még egyben: a fájdalom, a bánat szelid törésében. Mert nem a legelső volt ám a tör, melyet a vadlelkű gyilkos: Luccheni ütött szívébe a genfi tó partján. . . .

Az első sebet első gyermekének halála adta anyai szívének, de ez behegedt. A tört Rudolfnak váratlan kimulása döfte bele végzetesen. Nem is gyógyult ki soha annak sebéből: életöröm-virága lehullott. De hogy ez életet mégis tűrhetőbbé tegye, sokat utazott szerte jót tevén. Hol a görög Korfu, hol a francia Territetben, hol mástutt tölté idejét szelid megadással, királyi méltósággal.

Panaszhangot nem hallatott.

Rudolf halálát megelőzte a királyné testvérének: a bojár királynak erőszakos halála; ki a starhembergi tóba fulladt. Később egy nővére, ki reá föltűnően hasonlított: Alençon grófné egy párisi jótékonyági bazárban égett oda sok más szerencsétlennel.

Élete vége fele Erzsébet egy nyarat töltött a sárosmegyei Bártfán s ott örömmünkre igen jól érezte magát.

Legkedvesebb tartózkodási helye Gö-

éppen úgy üldözött és éppen olyan alaptalanul, mint a többi, aki éppen úgy tudja, hogy Hegyi Antal csak azért, hogy magát a tisztességes emberek agyon gyalázásával népszerűvé tehesse, a legvakmerőbb hajszával üldözte mindazokat, kik vele egy gyékényen árulni nem akartak, mégis csodálatra való eljárás.

Tisztelettel kérdezzük dr. Kelemen Béla urat, aki megengedte azt, — hogy lapja a «Pusztaszer» Hegyi Antalt kiüldözött martyrnak tüntesse fel, emlékezik arra, midőn Hegyi Antal Zsilinszky Mihály közoktatásügyi államtitkárt, Csongrádmegyének egykori köztiszteletben álló főispánját éppen úgy pelengére állította és a legbecstelenebb módon üldözte, mint üldözte Csongrádmegyének összes tisztikarát és a vármegye közéletének mezején működő összes köztiszteletben álló férfiakat, akik nem az ugynevezett Sima-párthoz tartoztak.

Tudja-e azt dr. Kelemen Béla, hogy Zsilinszky Mihály, — kihez Csongrádvármegye összes intelligenciája annyira ragaszkodott; kinek neve Csongrádmegye történetében, mint a legfényesebb tehetségű főispán neve fog szerepelni, kinek munkásságát éppen az általa megírt Csongrádvármegye története hirdeti, éppen Hegyi Antal és Sima Ferenc üldözése elől kellett Csongrádmegyét itt hagynia; a Hegyi és Sima által teremtett tarthatatlan állapotok miatt helyeztette magát Csongrádmegyéből Zólyommegye élére, a hol fényes tehetségét még az ellenzék is méltányolta?

Hát ha dr. Kelemen Béla elfelejtette azt, hogy Hegyi Simával szövetségbe, az egész vármegyét pelengére állította, ennek tisztviselőit, tehát dr. Kelemen Bélát is Simával a magyar parlamentben is meghurcoltatta és ha azt elfelejtette, azt meg lehet bocsájtani dr. Kelemen Bélának, mint a tápéi kerület

ellenzéki jelöltnek: mert hát így parancsolja ezt az ellenzéki doktrina.

De azt, hogy Hegyi Antal Simával szövetségbe Zsilinszky Mihályt hurcolták meg és arra gunydalokat, — gyalázódó kortesnótákat költöttek, azt dr. Kelemen Béla még, mint ellenzéki jelölt sem bocsájthatja meg mert dr. Kelemen Béla tartozik anyival Zsilinszky Mihálynak, hogy Hegyi Antal piszkos áldatlan működését és piszkos karakterét legább ne dicsőítse és ne szépitse őt arra, hogy üldözött martyrá avassa az ellenzék közvéleménye.

A multkor egy tiszteletben megőszült és a megyei közélet terén jelentékeny szerepet játszó férfiú előtt panaszkoztunk, hogy a «Pusztaszer» nevezeti újságban, melynek élén dr. Kelemen Béla áll, Hegyi Antal, mint üldözött martyr van feltüntetve. Az a köztiszteletben álló férfiú hihetetlenül rázta meg tisztos fejét és azt mondotta: «Nem hiszem, hogy az a cikk Kelemen Béla beleegyezésével került a lapba; de ha tud róla akkor nagyon szomorú állapotokra mutat, — akkor szeretnék már mielőbb meghalni, ilyen csalódás után nem volna többé kedvem az élethez.»

Hát bizony igaza van annak a tisztos urnak, szomorú idők, fásult erkölcsök!

A községi közgyűlésből.

A f. hó 21-én tartott községi közgyűlés már csak azért is érdekes volt: mert első ízben ülésezett rendes közgyűlést az új díszteremben a képviselőtestület.

A közgyűlést Réti Ferenc ügyvéd községi képviselő igen érdekes interpellációja előzte meg. Réti interpellációja ugyan indítvány lett volna, de amennyiben 48 órával előbb nem adta be, közös megegyezéssel interpelláció alakjában tette meg.

Megkérdezte az interpelláló, hogy tudja-e az előjáróság, hogy Csongrád képviselőválasztási jogának felfüggesztését egyes lapok, különösen a «Magyarország» című

vel, virággal kezében. A budai Jánoshegyen is van egy szerény kőemléke. Bécsi, a kapuczinusok kriptájában fölállított síremlék foalakja a fájdalmas szűz, aki kereszt fölé hajlik, mely előtt töviskorona van. Ez ilyen föliratot visel: «A magyar haza leányai a magyar haza édesanyjának».

Királynék vonásait utoljára a ravatalró. örökitette meg Nostig Alfréd jeles szobrász. Cap Martinban, a déli tengerpart egy viruló táján, — hol a megdicsőült szintén szeretett tartózkodni, — tizenöt méter magas gránit obeliszket hirdeti szent királynék emlékéért. A francziák, az idegenek, a fölirat alá Montgomerynek egy versét vésték a kőbe, mely fordításban körülbelül így hangzik:

«Fölállítottuk e nagyon szerény obeliszket, Ó Erzsébet királyné, ki esténként szerettel Idejőnni a cédrusfák illatát behelenni, És a sziklák között megpihenni. Hajdan az erdők az Istenekéi voltak, Ó szent királyné, légy védő szellemünk, S majd a ragyogó égben találkozunk, Mert örök búcsúban nem hiszünk.»

Igy tud hódolni az idegen Erzsébet emlékének.

Hogy mi miként hódoljunk annak, azt ami szívünk tudja legjobban. (Vége.)

fővárosi lap megbotránkozató módon tárgyalja. Ugy adja elő, mintha Csongrád összes választó polgársága ételért és italért megvesztegethető lenne. Holott mi, kik résztvettünk a választás minden mozzanatában, jól tudjuk, hogy ott oly független polgárok vettek részt, kik úgy vagyoni, mint erkölcsi tekintetben kifogástalanok, ennél fogva meg nem vesztegethetők.

Réti felszólalásából tisztán kitetszett, hogy bizony a m. kir. kuria ítélete valami nagy tévedésen alapulhatott, ez a nagy tévedés volt az oka annak, hogy más választó kerületekben az etetés-ítás mellett még vesztegetést is állapítottak meg, mégis egyedül a csongrádi választókerület jogát függesztette fel a magyar törvényhozó testület.

Éder János községi képviselő átnyújtja L. Tóth József községi jegyzőnek a «Magyarország» című lap azon példányát, melynek vezércikkében Bartha Miklós Csongrád választó polgárságát a legocsmányabb gyanúsítással illeti és szemcszedett kifejezésekkel gyanúsítja meg.

Midőn Tóth József jegyző a cikket felolvasta, a községi képviselők elkeseredett kifakadásokkal, melyen megbotránkoztak ezen a szemcszedett rágalmon és egyhangulag elfogadták Söhlya Gyula azon indítványát, melyben Réti Ferencz felterjesztését kiegészíteni és az összes lapoknak, továbbá a magyar képviselőház összes tagjainak megküldeni kéri.

Ezután Éder János községi képviselő interpellált azért, hogy mi az oka annak, hogy a szőlők közötti utak nem rendezettek, dacára annak, hogy rendezését a képviselőtestület már 2 éve elhatározta és azt a vármegye is már régen jóváhagyta.

Söhlya Gyula főjegyző válaszolt az interpellálóknak, azt adva okul, hogy a vállalkozó mérnököt éppen 24-szer sürgette már, sőt mi több, egy ízben a főszolgabíróstól is fel lett szólítva kötelezettségének teljesítésére, az előjáróság már minden intézkedést megtett, a jelző karokat is elkészítette, de Vári mérnök ur napról napra halogatta. Indítványozza tehát Söhlya Gyula főjegyző, hogy az illető még egyszer szólíttassék fel és ha a felszólításnag elgeget nem tesz, hát a vállalat más mérnöknek adassék át. A választ úgy a felszóláló, mint a községi közgyűlés tudomásul vette.

Tárgyalás alá vették Söhlya Gyula főjegyző azon indítványát, mely szerint a községi közgyűlés kérje fel Károlyi Sándor gróf ő exellenciáját, valamint gróf Csáky Károly megyés püspökünk ő méltóságát, hogy a Hegyi Antal eltávózása következtében megüresedett r. kath. plébánosi székbe egy szelidlelkű plébánost, ki kizárólag a hitélet fejlesztésének él, nevezzen ki.

Söhlya Gyula indítványát a községi közgyűlés Réti Ferencz azon indítványával együtt fogadta el egyhangulag, hogy egyuttal a plébánosi állás kettéválasztását is kéri és kéri azt is, hogy a kinevezendő plébános úgy nevezessék ki, hogy esetleg a plébánia és a plébánosi jövedelem kettéválasztását, az esetben, ha a második plébánia felállíthatnák, tűrni tartozik. Egyuttal elvben hozzájárult Réti Ferencz azon indítványához, hogy a stóla a kanonika vizataciónak megfelelőleg a megyés püspök ő méltósága és a közgyűlés közbejöttével rendeztessék. Erre nézve Réti Ferencz megígéri, hogy ezen indítványát legközelebb a községi közgyűlés elé terjeszti.

UJDONSÁGOK.

— **Esküvő.** Folyó hó 22-én szük családi körben örök hűséget esküdött egymásnak Áchim Zsigmond zentai betétszerkesztő bíró és Fittler Gizella kisasszony, Laurisín Miklós csongrádi kir. járásbíró albiró kedves és szép sógornője, az evangélikus egyház szertartásai szerint. Tanúk voltak a menyasszony részéről Laurisín Miklós kir. albiró, a vőlegény részéről Láng Gusztáv békés-csabai ipariskolai

dőlő volt. Ide sietett őszszel; itt várta be évenként és töltötte kedves magyar leányával a karácsonyt is mely idő alatt ott szeretett királyunk őfelsége is oly szívesen és hosszasan mulatott, midőn az egész királyi család egybegyűlt körébe, ideértve Gizellát, Lipót bajor herczeg nejét férjével.

Rudolf halála óta vigaszt nem ismerő bánatával áldva, jótéteményeket gyakorolva látogatott el Európa sok államába, városába. Ő volt mindenütt a szegények pártfogója, védő anyyala.

És Luccheni, a szegény, egy azok közül, kik áldásait élvezték, kiket minden érdemük nélkül, ismeretlen, csupa emberszeretetből istápol, — gyűlölettel ütötte törét e nemes szívbe, midőn magyar udvari hölgye Sztáray grófné kíséretében a Bean-Rivage nevű szállóból a Genfitó partján álló hajó felé vette útját.

Elvesztették őt, de emléke megmaradt. Őrizzük e drága kincset hálás szeretettel, kegyelettel s meg fog tanítani, hogy milyen legyen a nő, a honleány, az anya, a hitves. Nen. lesz szegény az ország, melynek ilyen női vannak.

Erzsébetnek a kegyelet több emléket állított. A gödöllői szobor a királynét séta közben ábrázolja, napernyővel, legyező-

igazgató, az egyházi szertartást pedig Petrovics Soma zentai lutheránus esperes végezte.

— **Eső után . . .** Olyan régen történt már, hogy azóta sokan el is felejtették, azóta nagyon sok víz lefolyt a Tiszán. Akkor: midőn Hegyit a váci szentszék felfüggesztette plébánosi állásától, egy ízben egy diszes társaságtól övezve betört a parochiára és ott Droppa Károly adminisztrátort inzultálta is. E miatt a kir. ügyészség Hegyi ellen magánlak megsértése miatt vádat emelt, de hát akkor is, mint annyiszor másszor, a szegedi kir. bünyenítő törvényszék a marttyomság koszorújával övezte, azaz felmentette. A kir. tábla pedig a törvényszék ítéletét helyben hagyta. Azonban a vádhatóság az ügyet a kuriához vitte, ahonnan most érkezett le az ítélet, mely szerint a két bíróság ítélete feloldatott és a kir. kuria Hegyit 7 hónapi börtönre ítélte. Hegyi pedig most már túl az Oceánon fűtyül az ítéletre.

— **A tápéi választás.** Csongrádvármegye központi választmánya a tápéi kerületben az országgyűlési képviselőválasztást december hó 11-ikére tűzte ki. A választási elnök Mátéffy Kálmán megyei főjegyző lesz. Helyettes elnök pedig Szeles Lajos árvaszéki ülnök. Tápén két jelölt fog egymással szemben állni: Rohonczy Gedeon Törökbecse volt képviselője és Kelemen Béla dr. szegedi ügyvéd, volt dorosmai főszolgabíró, előbbi szabadalvópárti, az utóbbi pedig negyvennyolczas Kossuthpárti programmal. Mind a két párt erősen bizik és így mind a két párt biztosra veszi a győzelmet.

— **A szentesi dalárda.** Néhány helybeli úri embernek volt alkalmá a szentesi dalárda kurucz dalait meghallgatni, amelyeket olyan gyönyörűen adtak elő hogy az az eszméjük támadt, hogy őket rábeszéljék, miszerint nálunk is tartanának jövő vasárnap egy hangversenyt, amire ők vállalkoztak is, ha a Casinó termet megkapják. Reméljük a Casinó választmánya oda adja a termet már azért is, hogy közönségünknek egy élvezetes estélyt szerezzen.

— **Végzetes verekedés** volt f. hó 16-án a konyaszéki tanyák közt. Keller József, Patai János és Horvát Varga Mátyás legények Boda István tanyáján találkoztak este. Egy-két órai ott létük után anélkül, hogy közdöttük valami szóváltás lett volna, mindhármán eltávoztak. Alig értek azonban a szabadba, Keller József a nála volt korona akáczfából e célra elkészített bottal oly hatalmasat ütött az őszszel a katonaságtól 3 évi szolgálat után s amúgy csendes Horváth Varga Mátyás fejére, hogy azonnal összerogyott s a nála volt bottal nem védekezhetett már. Azután Keller József és Patai János még néhányat ütöttek az elalélt s már vérrel borított legényen s mint aki dolgát jól végezte ott hagyták. Horváth Varga Mátyás kedden este a súlyos sértések következtében meghalt. Jellemző a dologban az, hogy Patai János addig sem Kellert, sem Horváth Vargát nem ismerte, Keller pedig nem tudja okát adni annak hogy miért ütötte Horváth Varga Mátyást.

— **Egy család veszedelemben.** Komoly veszedelemben forgott pénteken virradóra egy 9 tagból álló család. Forgó István napszámos ember 8 tagból álló családjával lakik a Rózsa-utcában, az öreg Kádár Henrik-féle házban. Csütörtökön este Forgóné kenyérsütéshez készült s dolgait elvégezve az egész család nyugalomra tért. Pénteken reggeli 4 órakor Forgóné felkelt, hogy a kenyérét a sütéshez elkészítse s

az ahhoz szükséges meleg vizet a szobába n lévő sparherdten melegítette meg. Mikor a dolgát elvégezte, hogy a szobában több melegség maradjon, a sparherd csövét egy ronggyal bedugta s ezáltal a szobában szén-gáz képződött. Ebből az egész család olyan kábult állapotba került, hogy ha a 11 éves Mihály nevű fia reggeli fél nyolcz órakor segítséget nem szerez, bizony végzetes lehetett volna Forgóné gondatlansága a családra nézve s csak annak köszönhető, hogy csak 4—5 óra hosszágig voltak a szén-gázzal telt szobában és hogy a fiú kivánszoroghatott. A többi azonban még a délelőtti folyamán sem tért egészen magához.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult heti számában *«Kit ohajtunk plébánosnak»* czim alatt egyik belső munkatársunk egy cikket írt, melyben Bóla János r. kath. segédlelkészt, ki városunk szülőtte, ohajtaná a csongrádi r. kath. plébánosi székbe ültetni. Amennyiben lapunk t. olvasói között többen akadtak, kik munkatársunk nézetét azon oknál fogva, mivel az illető még igen fiatal, nem tették magukévá, sőt cikkét helytelenítették, kijelentjük: mi arra nézve, hogy kit nevezzenek ki plébánosnak, álláspontot már azért sem foglalhatunk: mert ebben a tekintetben felesleges dolgot mivelnénk. A mi álláspontunk ebben a tekintetben ugyanaz, a melyre a községi közgyűlés helyezkedett, nevezetesen: személyre való tekintet nélkül egy olyan lelkipásztort ohajtanók, aki Csongrád városában a megzavart békét békeszeretetével helyreállítani iparkodna és nemcsak a hitéletet: hanem a társadalmi életet is előmozditaná. Azt hisszük azonban, hogy belső munkatársunk senkinek sem vétett azzal: midőn saját egyéni meggyőződését követte egyik tehetséges fiatal lelkész mellett saját egyéni nézetének másolása mellett állás foglalt.

— **Nemes emberbarátok.** Örvedetesen gyarapszik azon nemes szívű munkaadók száma, akik saját költségükön biztosítják cselédjeiknek a munkáspénztár áldásait. Ujabbban két ilyen emberbarát áldozatkészségéről kaptunk hírt. Báró Biedermann Rezső értesítette az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztár igazgatóságát, hogy szentegáti uradalmának mindazon gazdasági cselédjét, akik az ő szolgálatában már egy esztendő eltöltöttek, első csoportbeli tagokul beiratja a pénztárba, s tagsági díjaikat saját pénztárából fizeti. Deutsch Zsigmond herczeg Eszterházy uradalmának főberlője hasonló képen arról értesítette az igazgatóságot, hogy bér gazdaságának mindazon cselédjét, akik már 5 év óta szolgálatában állottak, szintén saját költségére beiratja a munkáspénztár tagjai közé.

— **Hivatalvesztésre ítélt jegyző.** Dorner Béla, a sikkasztó volt Horgos községi jegyző ügyében, akit a szegedi kir. törvényszék még ez évi május hóban súlyosan elítélt, most hozta meg Cicatricis Lajos dr. vármegyei alispán, mint első fokú fegyelmi hatóság az ítéletet, mely természetesen hivatalvesztésre szól. Ezzel az ítélettel az egész országban oly kínos feltűnést keltett Dorner-ügy végbefejezést nyert.

Ingyenes diszmű ajándék. Aki e czimet olvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebből, Budapestről kel szárnra e hír. A Pesti Napló Magyarországnak e

legrégibb, pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadalvú és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékol adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötetű, remek illusztrációkkal diszitett Zichy Mihály albumot. E valóban érdekes és nagy irodalmi becsesel bíró művet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a Pesti napló új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékol megkapja a Pesti Napló mindenállandó előfizetője. Es megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

Anyakönyvi bejegyzések.

1902. november 22-től 29-ig.

Születések:

Burfi Mihály, Jéri Imre, Hajdú Erzsébet, Lantos Ferencz, Maszlag Lajos, Gyergyádes István, Bujáki Ferencz, Félegyházi Kis Erzsébet, Gyovai János, Vincze János, Keller Mária, Vári Ferencz, Fúri András, Lekrinczki Lajos, Pál Imre, Greif Gyula, Horti Erzsébet, Csenki Johanna, Kádár Julianna, Pusztai Erzsébet, Ötvös András, Pap István.

Halálozások:

Szlávik Mária 18 éves tüdőgümőkór, Erki Szabó István 69 éves tüdőtagulás, Góg József 1 hónapos görcsök, Meggyesi József 7 napos görcsök, Forgó Mária 8 éves tüdőgümőkór, Dósa Rozália 82 éves aggkór görvélykór, Borda Rozália 82 éves aggkór Bódi János 5 hónapos tüdőgyulladás, Horvát Varga Mátyás 24 éves koponyaacsonttörés, Serki István 87 éves aggkór, Horvát Varga Mátyás 1 hónapos tüdőgyulladás, Kacziba Lajos 21 éves idegbénulás, Greskovics Rozália 20 éves tüdőgümőkór, Kása Mária 19 éves tüdőgümőkór.

Házasságkötés:

Felber Ferencz Sinkó Máriaival, Dósa István Uliczki Etelkával, Túri András Pap Franczi, Dorka András Dányi Mária, Atkári Lajos Deák Magdolna, Farkas János Dragony Erzsébet, Gulyás Bálint Zubek Etel, Lekrinczki József Horvát Anna, Kádár Ferencz Nagypál Ágnes, Lekrinczki István Túri Kis Anna, Varga György Gulyás Julianna, Deák István Pozsár Francsi, Bakos József Pusztai Mária, Kovács Imre Jelenfi Mária, Keller Farkas Szabados Mária, Szemerédi Sándor Sági Anna, Viglási János Gál Mária, Gál János Maszlag Johanna, Kakucska György Kallai Viktor, Donka János Komlósi Mária, Keskeny József Szalkai Julianna, Lévai István Gulicska Regina, Keller Gergely Gulyás Agnes, Bene Lajos Palásti Franczi, Jaksza János Német Rozál, Fái János Fekete Julianna, Deák Ferencz Bódi Erzsébet, Túri Kis Sándor Suszter Rozál, Suszter János Dányi Franczi, Túri Imre Dragon Veron, Vincze Ferencz Szörfi Rozál.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Hirdetések
jutányosan
felvételnek
lapunk kiadóhivatalában.

Halászati jog bérbeadás.

Értesitem az érdeklődőket, hogy a csongrád-szegedi-tiszai halászati társulat érdekeltségéhez tartozó Tisza folyónak Csongrád északi határától — Sövényháza északi határáig (1100 hold) és Sövényháza északi határától — annak déli határáig terjedő részében (1886 hold) gyakorolható halászati jog bérbeadása f. évi december hó 2-án d. e. II órakor Hódmezővásárhelyen, a városi székház tanácstermében fog újabb nyilvános szóbeli versenytárgyalás tartatni.

Szentes, 1902. november hó 28-án.

Novobáczky Győző
társ. igazgató.

Özv. Fodor Istvánné

Templom-utca 11 számú háza eladó, vagy pedig haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal az áll. polg. leányiskola épületében.

Öngyilkosság,

tönkrejutás fenyegeti azt az embert, aki gyakori főfájásban szenved s baját nem gyógyítja kellő módon. Az ilyen szerencsétlen, izgatott lelkiállapotában önmagával és a világgal is meghasonlik. Akinek a **feje fáj**, vegye meg sürgősen a legbiztosabb szert, a **Fortuna Migrain pasztillát**, melyből 1 drb 30 fillér, 12 drb 2 korona 80 fillér. Kapható: **Schubert Arnold** Fortuna gyógytárában Budapest, VII. Csengery- és Dob-utca sarkán. = Csomagolás nem számítatik! =

Szőlőlugast ültessünk
minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (hár mind kuszó természete ü) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas faokat ültettek, azok öven elhatják hazukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fa mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé anélkül, hogy legkevesebb helyet is el foglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyommatu katalógus házi- és kertészeti és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Ermelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Czimbalom,

hegedű, fuvola, vagy bármily nemű hangszer tanítását — kotta szerint, vagy annélkül — elvállalom.

A tandíj havonként 10 korona, az órák száma hetenként három.

Czimbalmot is hangobk 2 koronáért.

Lakás II. ker. Szarvas-utca 18. szám
Tisztelettel

SERESS ANTAL
a helybeli gyermekzenekar karnagya.

Köhögésben szenvedők
próbálják a csillapító és kellemes ízű
KAISER-féle
mell-bonbont.

2740 köjegyzői okirat, amely arról tanúskodik, hogy biztos gyógyulása a **köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnak.** Amit helyette kinának utasítsuk vissza.
Egy csomag ára 20 és 40 fillér.
Kapható Ungváry József gyógyosztárában Csongrádon.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album.

A Pesti Napló, amely eddigelé Madách *Ember tragédiáját*, Arany *balladáit* Zichy Mihály képeivel, Katona József *Bánk bánját*, Kisfaludy Sándor *Himfy szerelmét* remek albumba foglalva, és legutoljára a *Költők Albumát* adta olvasóinak karácsonyi ajándékkul, az idén az eddiginél is nagyobb szabású, díszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvpiaczon is ritkaság számba menő díszművet, a **Zichy Mihály Albumot** szánta olvasóinak karácsonyi ajándékkul.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albumba foglalt gyűjteményét a Költők Albumánál nagyobb és díszesebb alakban.

Zichy Mihály világhírű művészi teremtésének **legszébb festményeit és rajzait** foglalja magában legjavát, amelyek mindegyikéhez ez a **negyven műlapon, legkiválóbb esztétikusaink és műbíráink** inak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része **gyönyörű színyomású** lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyarszövegben.

A negyven pompás műlapot, a kísértő szöveget és Zichy Mihály **egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát**, valamint Zichy rajza **gazdag bekötési tábla** díszes kötetbe után készült.

A Pesti Napló e nagyszabású díszművét az Athenaeum állítja ki. A **Zichy Mihály Albumot**, amelynek ára az Athenaeum **eredeti kiadásában 90 korona**, a «Pesti Napló» új kvart kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a **Pesti Napló** minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az előfizetők is, akik egész éven át felnegyedev, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés rekedtség és elnyálkásodás, ellen gyors és biztos hatású:

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Csongrádon: Nigrinyi Zoltán, Ungvári József és Vladár Sándor gyógyosztárában.

Első kézből legjobban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára réz-, fa-, fuvó- és vonós hangszerekben.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetok, trombiták, czimbalmok.

Általam konstruált **TÁROGATÓK 30 frtól** feljebb iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb elpusztíthatatlan hangokkal. **Különlegesség:** acélhangú hangverseny-harmonikák, saját minták.

Teljes zenekar felszerelések

a legjutányosabb árban előnyös feltételek mellett.

Képes árjegyzékek

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmoniumokról, c) harmonikákról **ingyen és bérmentve.**

